

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Sakshandsamar: Johannes Anonby
Telefon: 57643125
E-post: fmsfja@fylkesmannen.no

Vår dato
25.04.2018
Dykkar dato
23.04.2018

Vår referanse
2018/1481- 432.6
Dykkar referanse

Eltel Networks
v/Roger Søreide
Postboks 343 Alnabru
0614 OSLO

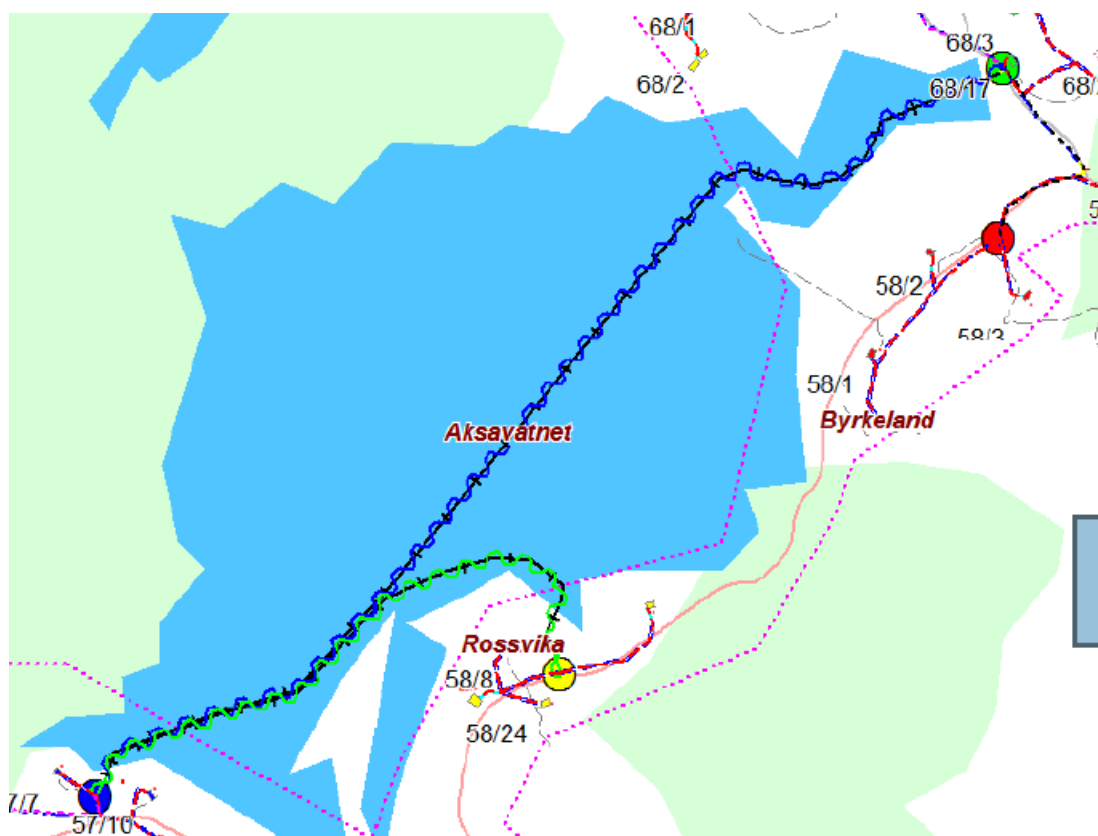
Aksevatnet fuglefredningsområde i Hyllestad – løyve til legging av fiberkabel

Eltel Networks får løyve til å leggje fiberkabel som innsjøkabel på botn av Aksevatnet, men av omsyn til hekketida skal ikkje arbeidet ute i vatnet byrje før 1. juli.

Vi viser til søknad i e-post frå dykk 23.4.2018, og til e-post med utfyllande opplysningar seinare same dag.

Kva søknaden går ut på

Eltel Networks har fått i oppdrag å byggje fibernett i Hyllestad kommune for Eninvest AS. Legging av fiberkabel på botnen av Aksevatnet er då ein del av den tekniske løysinga Eltel Networks har valt. Kabel i vatnet har mange føremoner: Større driftssikkerheit (skjerma for ver og vind), vesentleg reduserte kostnader, og mindre inngrep i form av graving og hending på delvis eksisterande stolpetrasé. Med fiberkabel i vatnet unngår ein visuelle inngrep, støy og delvis stenging av vegar. Kartskisse syner dei planlagde kabeltraseane:

Slik vi tolkar kartet, vil kablane krysse vasskanten berre på stader der også verneområde-grensa følgjer vasskanten. Såleis treng ein ikkje å grave noko på land i fuglefredingsområdet.

Legginga av fiberkabelen vert gjort med pram med kabelvogn på, og arbeidet er venta å ta maksimalt ein dag. Det er tenkt utført frå 15. mai, avhengig av innleigd entreprenør og leveringstida på kabelen. Av praktiske grunnar må arbeidet gjerast samstundes her og to andre stader i Hyllestad. Sidan kabel for jord, innsjø og luftspenn er ulike typar, og det hastar å tinge det rette materiellet, og de har knapp tidsfrist på oppdraget for kommunen, ønskjer de avklaring på søknaden så snart som mogleg.

Den omsøkte kabelen (innsjøkabel QERE 9/125 R1,9) er ca 19 mm i diameter. Sjølve fibermaterialet inst er glas, som ligg i eit stålrør, med kappe (indre og ytre kappe med eit lag av ståltråd som armering mellom) av HDPE (*high density polyethylene*). Levetida til kabelen er truleg 75 år eller meir, og det er alderssvekking av glaset som avgrensar levetida, ikkje oppløysing av stoff.

Så langt Eltel Networks (og Fylkesmannen) kjenner til, ligg det ikkje nokon kabel på botnen av Aksevatnet frå før.

Heimelsgrunnlag

Verneforskrifta av 20.12.1991 for Aksevatnet fuglefredingsområde seier i pkt. IV.1 at «*Vegetasjonen som er viktig for fuglane sitt livsmiljø, er freda mot alle former for skade og øydelegging*», og i pkt. IV.2 m.a. at «*Fuglar, reir og egg er freda mot alle former for skade, øydelegging og uturvande uroing*». Vidare seier pkt. IV.3 at «*Det må ikkje iverksettast tiltak som kan endre dei naturgjevne produksjonstilhøva eller gjere fuglane sitt livsmiljø ringare, som t.d. drenering og anna form for tørrlegging, uttak eller oppfylling av masse, ny utføring av kloakk eller andre tilførsle av konsentrerte ureiningar, tømning av avfall og bruk av kjemiske middel. Opplistinga er ikkje fullstendig*».

I følge verneforskrifta pkt. VI.4 kan forvaltingsstyresmakte gje løyve til m.a. «*Bygging av pumpehus, legging av leidningar for vatningsanlegg og utslepp av kloakk, oppføring av gjerde m.v.*».

Som alle saker som vedkjem naturmangfaldet må søknaden om kabellegging også vurderast etter naturmangfaldlova §§ 8-12.

Fylkesmannen si vurdering

Viktige delar av **kunnskapsgrunnlaget (jf. nml. § 8)** er verneplandokumentet frå Fylkesmannen (1985), og den meir oppdaterte rapporten frå AMBIO (2010) om fugleliv i hekketida i Aksevatnet og fire andre verna våtmarksområde. Aksevatnet sin funksjon for fuglelivet er først og fremst som hekkeområde, men vatnet har også verdi i trekk tidene. AMBIO-rapporten syner at det særleg er nordaustenden og sørenden av vatnet som er viktige for fuglane.

Kabelen er ein framandlekam, som inneheld m.a. plast, og er såleis ideelt ikkje ønskjeleg i eit verneområde. Forbodsreglane i fuglefredingsområde er likevel ikkje så strenge som i naturreservat når det gjeld å ta vare på området i naturtilstand, utan menneskelege inngrep og installasjonar. Stoffa i kabelen utgjer ikkje fare for fuglane, korkje direkte eller gjennom næringskjeda. Når kabelen i framtida når levetida si, vil ein kunne vurdere kva som er best av å late han liggje eller å ta han opp, utan at han i noko fall utgjer noko trugsmål mot fuglelivet i området.

Kva for fugleartar som hekkar i eit vatn som Aksevatnet kan variere frå år til år. For alle kjende og potensielle hekkfuglartar gjeld det likevel at det er byrjinga av hekkeperioden som er mest kritisk

med omsyn til uroing. Seinare, når ungane er klekte og har blitt meir mobile og kan trekke unna, vil forstyrningar ha mindre negativ effekt. Dersom ein unngår kabelleggingsarbeidet i tida før 1. juli, og det elles vert teke rimelege omsyn i gjennomføringa av arbeidet, har vi tilstrekkeleg kunnskap til å seie at kabelleggingsarbeidet ikkje vil vere til skade for fuglelivet, same kva for artar som måtte hekke i Aksevatnet i år (**jf. føre-var-prinsippet, nml. § 9**). Ilandstigingsforbodet på holmane gjeld ut juli månad, men vi forstår at det ikkje trengst ilandstiging på holmar for å leggje ut kabelen.

Svært mange fugleartar har i dag ei negativ bestandsutvikling (**jf. nml. § 10 om samla belastning**) og blant grunnane til det er ulike kombinasjonar av press på areal som fuglane bruker til ulike tider av året, introduserte artar, næringssvikt og andre former for ubalanse i økosystema som følgje av menneskeleg aktivitet. Dette tilseier at ein bør leggje auka vekt på å unngå uroing i hekketida og andre sårbare periodar.

Naturmangfaldlova § 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar gjeld også val av tidspunkt eller tidsperiode, i den grad det har innverknad. Sidan alternativet til kabel i Aksevatnet er jord- og/eller luftkablar i landskapet rundt, noko som vil vere langt meir kostbart og vil føre til meir graving, støy og ulemper (m.a. i form av kollisjonsfare for fugl knytt til fuglefredingsområdet), meiner Fylkesmannen at legging av innsjøkabel i Aksevatnet er den beste løysinga for både miljøet og samfunnet, i samsvar med kravet i § 12. Føresetnaden er at arbeidet i vatnet ikkje blir gjort på eit tidspunkt da det vil vere til skade for verneverdiane. Rett nok forstår vi av dykk at ei slik tidsavgrensing er eit problem med tanke på fristen som gjeld for oppdraget for kommunen. Etter **nml. § 12 (kostnader ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar)** meiner vi like fullt at det å gjennomføre arbeidet i fuglefredingsområdet utanom den mest kritiske delen av hekketida er eit rimeleg omsyn å ta til naturmangfaldet. Vi meiner det vil vere uheldig, både i denne og andre saker, om ulike utbyggingsprosjekt og andre samfunnstiltak vert planlagde med så knappe tidsmarginar at ein vert avskoren frå å velje den beste løysinga for både miljø og samfunn.

Avgjerd

Med heimel i verneforskrifta pkt. VI.4 får Eltel Networks med dette løyve til å leggje fiberkablar på botnen av Aksevatnet naturreservat i samsvar med søknaden, men med avgrensingar som går fram av følgjande vilkår:

1. Arbeid i vatnet skal ikkje byrje før 1. juli.
2. Eltel Networks skal sjå til at dei som gjer arbeidet i fuglefredingsområdet er kjende med kva reglar som gjeld i fuglefredingsområdet og vilkåra som gjeld for dette løyvet.
3. Statens Naturoppsyn (v/Anne Rudsengen, tlf. 959 63 888, eller anne.rudsengen@miljodir.no) skal ha melding i førekant om når arbeidet i fuglefredingsområdet tek til, og likeins når arbeidet er gjort.
4. På stader der kabeltraseen kryssar vasskanten (grensa for fuglefredingsområdet) skal graving og attfylling skje på måtar som gjev minst mogleg endring i vegetasjonen på strandkanten. Eventuelle «grastorver» skal t.d. leggjast til sides og leggjast attende etterpå mest mogleg sporlaust.
5. Arbeidet i fuglefredingsområdet skal skje på ein omsynsfull måte slik at ein unngår unødig uroing av fuglane eller inngrep i vegetasjonen i vatnet.

6. Når arbeidet i fuglefredingsområdet er avslutta, skal det sendast kortfatta melding til Fylkesmannen der det vert opplyst om dato for gjennomføringa, eventuelle uventa hendingar eller anna som de meiner er av interesse for forvaltingsstyresmakta, eller som de ønskjer å formidle. Dersom den faktiske kabeltraseen avvik merkbart frå den planlagde skal det opplysast og eventuelt korrigert med nytt kart.
7. Løyvet gjeld året 2018. Dersom tiltaket av ulike grunnar skulle verte utsett ut over dette, må det såleis søkjast på ny slik at eventuelle nye moment som måtte ha kome til i saka kan takast med i vurderinga før det vert gjeve eit nytt eller forlenga løyve.

Klagerett, m.m.

Denne avgjerda er eit einskildvedtak etter forvaltingslova, og kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse. Eventuell klage skal sendast til Fylkesmannen, som også kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Tore Larsen
seniorrådgjevar

Johannes Anonby
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har difor ikkje underskrift.

Kopi på e-post: Norsk Ornitologisk Foreining, Sogn og Fjordane

Kopi på EDU: Hyllestad kommune